

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 14Csp/159/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918208003
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2019:6918208003.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Vierou Kvetkovou v právnej veci žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s. IČO: 31 320 155, so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 1, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Martin, Jilemnického 4012/30 proti žalovanému: P. Z. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. A. XXX, zastúpeného O. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. A. XXX o zaplatenie sumy 2.475,01 eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamietá.
- II. Žalovanému sa nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.1 Žalobca sa žalobou doručенou na tunajší súd dňa 29.11.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 2.475,01 eur spoločne s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 05.03.2016 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania.

1.2 V žalobe uviedol, že medzi právnym predchodcom žalobcu: Consumer Finance Holding a.s. (ďalej iba "pôvodný veriteľ") a žalovaným bola dňa 23.07.2014 uzavretá "zmluva o pôžičke č. XXXXXXX". Na základe tejto zmluvy poskytol pôvodný veriteľ žalovanému úver vo výške 2.500 eur, pričom žalovaný sa zaviazal uhradiť poskytnutý úver a celkové náklady spojené s úverom v 60-tich mesačných splátkach vo výške po 72,60 eur, a to až do celkovej sumy 4.356 eur. Žalovaný porušil svoju povinnosť uhrádzať poskytnutý úver včas a riadne, keďže pôvodnému veriteľovi uhradil len sumu 906,20 eur. Z uvedeného dôvodu pôvodný veriteľ dňa 19.02.2016 úver zosplatnil, pričom listom zo dňa 28.02.2016 oznámil žalovanému uvedenú skutočnosť vrátane vyčíslenia dlhu na sumu 2.475,01 eur.

2. Súd konštatuje, že s účinnosťou k 01.01.2018 došlo k zlúčeniu pôvodného veriteľa so Všeobecnou úverovou bankou, a.s., ktorá prebrala všetky práva a povinnosti pôvodného veriteľa.

3. Súd pôvodne rozhodol vo veci platobným rozkazom, ktorý bol zrušený z dôvodu podaného odporu žalovaným zo dňa 29.01.2019. Žalovaný v odpore uviedol, že úverová zmluva je neplatná, nakoľko obsahuje viaceré neprijateľné zmluvné podmienky týkajúce sa predovšetkým dojednávania o zmluvnej pokute, fikcii doručenia, úrokovej sadzbe, RPMN a celkovej odplate za poskytnutie úveru. Žalovaný zároveň vzniesol námietku premlčania v súvislosti s celým uplatneným nárokom žalobcu a z tohto dôvodu žiadal žalobu v plnom rozsahu zamietnuť.

4. Žalobca vo vyjadrení doručenom na súd dňa 18.03.2019 reagoval na vznesenú námietku premlčania, pričom uviedol, že uplatnený nárok nie je premlčaný, nakoľko premlčanie dlhu nemožno počítat' od splatnosti prvej nezaplatenej splátky úveru. V oznámení pôvodného veriteľa zo dňa 28.02.2016 o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru nie je uvedené, pre ktorú splátku bol úver zosplatnený, a preto

pôvodný veriteľ sám určil, pre nesplnenie ktorej splátky úver zosplatnil. Pokiaľ zákon poskytuje veriteľovi len oprávnenie úver zosplatniť, nesmie byť toto oprávnenie postavené do roviny právnej povinnosti.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 23.07.2014, Prehľadom splátok a úhrad za obdobie od 23.07.2014 do 30.09.2018, predžalobnou upomienkou zo dňa 10.12.2015 vrátane doručky preukazujúcej prevzatie žalovanou a oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 28.02.2016.

6.1 Súd mal za preukázané, že pôvodný veriteľ uzavrel so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX zo dňa 23.07.2014 (ďalej len "úverová zmluva"), na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 2.500 eur a žalovaný sa zaviazal uhradiť pôvodnému veriteľovi celkovú sumu vo výške 4.356 eur, a to v 60 splátkach vo výške po 72,60 eur mesačne. V zmluve bola určená aj ročná úroková sadzba vo výške 27,41 % a ročná percentuálna miera nákladov vo výške 27,41 %.

6.2 Súd konštatuje, že predmetná úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou podľa Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ") a súčasne aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej iba ZSÚ).

V prvom rade sa súd zaoberal dôvodnosťou vnesenej námietky premlčania zo strany žalovaného, pričom dospel k nasledovným skutkovým zisteniam a právnym záverom:

7.1 Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok (jeho súdna vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou podľa § 100 ods. 1 OZ.

7.2 Účelom premlčania je najmä:

- stimulovať veriteľa k rýchlemu (včasnému) uplatneniu jeho práv,
- v súlade so zásadou právnej istoty účastníkov občianskoprávných vzťahov zabrániť neprimerane dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcich povinností,
- predchádzať prípadnej dôkaznej núdzi nielen na strane žalobcu, ale predovšetkým na strane žalovaného.

7.3 Právne účinky premlčania nastávajú, ak sú súčasne splnené 3 podmienky:

- uplynul zákonom stanovený čas pre výkon subjektívneho práva,
- veriteľ v tomto čase neuplatnil svoje právo na súde,
- dlžník sa dovolal premlčania.

7.4 V prípade, ak dlžník uplatní námietku premlčania, je súd povinný na premlčanie prihliadať, a ak je právne opodstatnené, nemôže veriteľovi premlčané právo priznať.

7.5 Všeobecnú dĺžku premlčacej doby pre práva z občianskoprávných vzťahov ustanovuje zákon na tri roky. Vzhľadom na to, že premlčacia doba je určitý časový úsek, nestačí určiť len jej dĺžku a koniec, ale treba aj určiť, od ktorého okamihu začína plynúť, teda jej začiatok. Pre všeobecnú premlčaciu dobu platí, že začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo (nie, keď žalobca subjektívne mohol) vykonať po prvý raz.

7.6 Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone uvedenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

7.7 Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

7.8 Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

8. Listom zo dňa 10.12.2015, označeným ako "Predžalobná upomienka", oznámil pôvodný veriteľ žalovanému, že ku tomuto dňu eviduje v súvislosti s predmetnou úverovou zmluvou nedoplatok na splátkach v celkovej výške 304,92 eur, a preto ho žiada o bezodkladnú úhradu uvedeného dlhu. Zároveň upozornil žalovaného, že ak do 05.02.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci október 2015, bude pôvodný veriteľ oprávnený úver zosplatniť.

9. Z Prehľadu splátok a úhrad za obdobie od 23.07.2014 do 30.09.2018 súd zistil nasledovné skutočnosti:

- splátky úveru v poradí 1. až 12., splatné v období od 20.08.2014 do 20.07.2015, žalovaný uhradil v období od 07.08.2014 do 19.08.2015,
- splátky úveru v poradí 13. až 15., splatné v období od 20.08.2015 do 20.10.2015, žalovaný neuhradil a bol s ich úhradou v omeškaní viac ako 3 mesiace,

- splátky úveru v poradí 16. až 18., splatné v období od 20.11.2015 do 20.01.2016, žalovaný neuhradil a bol s ich úhradou v omeškaní ku dňu zosplatnenia menej ako 3 mesiace,
- pôvodný veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 19.02.2016.

10. V oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 28.02.2016 pôvodný veriteľ informoval žalovaného o tom, že jeho dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu a naraz, pričom výška dlhu predstavuje sumu 2.491,28 eur vrátane istiny vo výške 2.475,01 eur.

12.1 Podľa článku VIII., bod 9, odsek 9.2 úverovej zmluvy je Spoločnosť oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania Splátok Pôžičky žiadať od Klienta zaplatenie celej pohľadávky Spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť Pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej Splátky alebo čiastočného plnenia jednej Splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 OZ.

12.2 Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

12.3 Podľa § 565 prvá veta OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené.

13.1 Keďže pôvodný veriteľ upravil podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti v úverovej zmluve jednoznačne a za podmienok, ktoré sú v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, je zrejmé, že najneskoršou neuhradenou splátkou, ktorú mohol pôvodný veriteľ použiť ako relevantný dôvod na postup podľa VIII., bod 9., odsek 9.2 úverovej zmluvy bola splátka úveru splatná dňa 20.10.2015, s ktorou bol žalovaný v omeškaní po dobu viac ako 3 mesiace. Súd len pre úplnosť poznamenáva, že neskoršie splátky (splatné od/po 20.11.2015) by nespĺňali podmienku doby uplynutia 3 mesiacov od ich splatnosti vzhľadom na deň zosplatnenia 19.02.2016.

13.2 V prospech uvedeného svedčí aj obsah Predžalobnej upomienky zo dňa 10.12.2015, z ktorého vyplýva, že dôvodom realizácie práva pôvodného veriteľa na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru bude práve neuhradenie splátky úveru splatnej v mesiaci október 2015 (rozumej dňa 20.10.2015).

13.3 Keďže premlčacia doba začína plynúť od zročnosti tej splátky, pre ktorú nastala strata výhody splátok (z dôvodu meškania dlžníka s úhradou tejto splátky), je zrejmé, že v prejednávanej veci začala plynúť všeobecná 3-ročná premlčacia doba od 20.10.2015 s tým, že uplynula dňa 20.10.2018.

13.4 Nakoľko bola žaloba na súd podaná až dňa 29.11.2018, teda evidentne po uplynutí premlčacej doby, dospel súd k záveru, že vznesená námietka premlčania je dôvodná a žalobu je potrebné z tohto dôvodu zamietnuť v plnom rozsahu. Vzhľadom na uvedené už súd ďalej nepodrobil úverovú zmluvu preskúmaniu z hľadiska splnenia zákonných podmienok podľa OZ a ZSÚ.

14. V súvislosti s vysloveným právnym názorom, považuje súd za potrebné konštatovať nasledovné:

14.1 Nemožno akceptovať názor, že splatnosť úveru by mala nastať až dňom vyhlásenia predčasnej splatnosti veriteľom, nakoľko v takomto prípade by sa nerešpektovalo zákonné ustanovenie § 103 OZ, ktorého účelom je brániť vyčkávaniu veriteľa s využitím práva podľa § 565 OZ, a teda svojvoľnému predlžovaniu premlčacej doby.

14.2 Premlčanie celého zostatku dlhu preto nie je, a ani nemôže byť, viazané na okamih využitia práva zo strany veriteľa podľa § 565 OZ, ale musí byť viazané na okamih splatnosti tej splátky, ktorá je dôvodom na využitie predmetného práva veriteľa.

14.3 Obdobný právny názor bol vyslovený aj v iných rozhodnutiach súdov, napr. v rozsudkoch Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/414/2017 a 16Co/95/2018.

15. O nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalovanému súd rozhodol z toho dôvodu, že žalovaný si v konaní žiadne trovy neuplatnil a ani zo spisu žiadne trovy v jeho prospech nevyplývajú. Je však potrebné uviesť, že žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, by inak nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku patril.

16. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

17. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Rimavskej Sobotke.

V odvolaní sa musí podľa § 127 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania a podpis.

V odvolaní je potrebné, podľa § 363 Civilného sporového poriadku, popri vyššie uvedených všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 125 ods. 3 Civilného sporového poriadku treba odvolanie predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý ďalší subjekt v konaní dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozsudok napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.